

RETTENS DOM (Tredje Afdeling)
13. december 1995 *

I sag T-85/94 (122),

Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber ved Francisco De Sousa Fialho, Kommissionens Juridiske Tjeneste, og Horstpeter Kreppel, der er udstationeret som national ekspert ved Kommissionen, som befuldmægtigede, og med valgt adresse i Luxembourg hos Carlos Gómez de la Cruz, Kommissionens Juridiske Tjeneste, Wagner-Centret, Kirchberg,

sagsøger,

mod

Eugénio Branco Ld.^a, Lissabon, ved advokat Bolota Belchior, Vila Nova de Gaia, og med valgt adresse i Luxembourg hos advokat Jacques Schroeder, 6, rue Heine,

sagsøgt,

hvorunder der er fremsat begæring om genoptagelse af sag T-85/94, Branco mod Kommissionen, hvori Retten afsagde udeblivelsesdom den 12. januar 1995 (Sml. II, s. 45),

har

* Processprog: portugisisk.

DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABERS RET I FØRSTE INSTANS
(Tredje Afdeling)

sammensat af C.P. Briët som fungerende afdelingsformand, og dommerne C.W. Bellamy og J. Azizi,

justitssekretær: H. Jung,

på grundlag af den skriftlige forhandling og efter mundtlig forhandling den 26. september 1995

afsagt følgende

Dom

Faktiske omstændigheder og retsforhandlinger

- ¹ Ved stævning indgivet til Rettens Justitskontor den 23. februar 1994 anlagde Eugénio Branco Ld.^a (herefter »Branco«) sag med påstand om annullation af Kommissionens beslutning af 29. marts 1993 om nedsættelse af et tilskud, der oprindeligt var bevilget Branco af Den Europæiske Socialfond (herefter »fonden«).
- ² I stævningen havde Branco fremført syv anbringender. Det første anbringende vedrørte tilsidesættelse af begrundelsespligten, det andet tilsidesættelse af retten til kontradiktion, det tredje tilsidesættelse af væsentlige formforskrifter, det fjerde til-

sidesættelse af visse bestemmelser i den relevante lovgivning, det femte tilsidesættelse af velerhvervede rettigheder, det sjette tilsidesættelse af princippet om beskyttelse af den berettigede forventning og retssikkerhedsprincippet og endelig det syvende tilsidesættelse af proportionalitetsprincippet.

- 3 Da Kommissionen ikke indgav svarskrift inden for den fastsatte frist, afsagde Retten (Tredje Afdeling) den 12. januar 1995 udeblivelsesdom (sag T-85/94, Branco mod Kommissionen, Sml. II, s. 45). På grundlag af anbringendet vedrørende tilsidesættelse af begrundelsespligten annullerede Retten den omtvistede beslutning uden at behandle de øvrige anbringender, som Branco havde fremført til støtte for sine påstande.

- 4 Ved processkrift indleveret til Rettens Justitskontor den 22. februar 1995 har Kommissionen fremsat begæring om Rettens genoptagelse af sagen i medfør af procesreglementets artikel 122, stk. 4.

- 5 Ved processkrift indleveret til Rettens Justitskontor den 6. april 1995 har Branco fremsat sine bemærkninger til genoptagelsen i medfør af procesreglementets artikel 122, stk. 5.

- 6 På grundlag af den refererende dommers rapport har Retten (Tredje Afdeling) besluttet at indlede den mundtlige forhandling uden forudgående bevisoptagelse.

- 7 Parterne har afgivet mundtlige indlæg og besvaret mundtlige spørgsmål fra Retten i offentligt retsmøde den 26. september 1995.

- 8 Ved retsmødets begyndelse fremlagde Kommissionen fem dokumenter og anmodede om, at de blev inddraget i sagen. Kommissionen oplyste, at der deriblandt var to skrivelser til Branco fra Departamento para os Assuntos do Fundo Social Europeu (Departementet for Anliggender vedrørende Den Europæiske Socialfond, herefter »DAFSE«). Ifølge Kommissionen godtgjorde disse dokumenter, at Branco behørigt var blevet oplyst om begrundelsen for, at tilskuddet fra fonden var blevet nedsat.
- 9 Retten skal udtale, at de pågældende dokumenter er fremlagt for sent, og at Branco og dennes advokat ikke i tilstrækkeligt omfang var i stand til rettidigt at svare derpå. Kommissionens anmodning om inddragelse af disse dokumenter kan derfor ikke tages til følge i medfør af procesreglementets artikel 44, stk. 1, litra c) og e) — som i henhold til procesreglementets artikel 122, stk. 4, finder anvendelse i genoptagelsessager — og procesreglementets artikel 48, stk. 1 og 2, som finder analog anvendelse i genoptagelsessager.

Parternes påstande

- 10 Kommissionen har nedlagt følgende påstande:

— Sag T-85/94, hvori Retten afsagde dom den 12. januar 1995, genoptages, og Kommissionen frifindes for Branco's påstande på grund af manglende bevis.

— Branco tilpligtes at betale sagens omkostninger.

11 Branco har nedlagt følgende påstande:

- Kommissionens begæring om genoptagelse af sagen, hvori Retten afsagde dom den 12. januar 1995, afvises, og dommen stadfæstes i sin helhed, idet der gives sagsøgeren medhold i de under annullationssøgsmålet nedlagte påstande.

- Kommissionen tilpligtes at betale sagens omkostninger.

Den omtvistede beslutnings begrundelse

Sammenfatning af parternes væsentligste argumenter

- 12 Kommissionen har anført, at den ikke var forpligtet til at begrunde den omtvistede beslutning, og at Retten således har foretaget en urigtig retsanvendelse, da den fastslog, at beslutningen var i strid med traktatens artikel 190.
- 13 Kommissionen har til støtte herfor for det første anført, at der ved Rådets forordning (EØF) nr. 2950/83 af 17. oktober 1983 om gennemførelse af afgørelse 83/516/EØF om Den Europæiske Socialfonds opgaver (EFT L 289, s. 1, herefter »forordningen«) er skabt en retlig situation, hvori der indgår to parallelle retsforhold mellem hver to parter, nemlig dels forholdet mellem Kommissionen og den nationale myndighed i vedkommende medlemsstat, dels forholdet mellem denne nationale myndighed og tilskudsmodtageren (Domstolens dom af 15.3.1984, sag 310/81, EISS mod Kommissionen, Sml. s. 1341, præmis 15).

- 14 Kommissionen har dernæst anført, at den nationale myndighed er dens eneste kontakttled under sagsbehandlingen i forbindelse med ydelse af tilskud til uddannelsesforanstaltninger fra fonden, og at den nationale myndighed selv påtager sig et ansvar, særligt idet den i medfør af forordningens artikel 5, stk. 4, attesterer den faktiske og regnskabsmæssige rigtighed af de i anmodningerne om udbetaling af saldobeløb indeholdte oplysninger (Domstolens dom af 7.5.1991, sag C-304/89, Oliveira mod Kommissionen, Sml. I, s. 2283, præmis 20).
- 15 Kommissionen har gjort gældende, at beslutningen om at nedsætte tilskuddet i et tilfælde som det foreliggende, hvor Kommissionen uden ændring godkender anmodningen om udbetaling af saldobeløbet i den form, den forelægges attesteret af den nationale myndighed, henhører under forholdet mellem den nationale myndighed, her DAFSE, og modtageren af tilskuddet fra fonden, her Branco. Kommissionen har nærmere bestemt anført, at det i den omhandlede situation ikke er Kommissionen, men den nationale myndighed, der træffer afgørelsen om nedsættelse af tilskuddet.
- 16 Kommissionen kan derfor ikke se, at der skulle kunne påhvile den en forpligtelse til at begrunde en sådan beslutning. Den er af den opfattelse, at der kun påhviler den en begrundelsespligt, når den fraviger den anmodning om udbetaling af saldobeløb, som den nationale myndighed har indgivet. Kommissionen indtager det synspunkt, at begrundelsespligten i et tilfælde som det foreliggende ikke går videre end til forpligtelsen til at begrunde den i forordningens artikel 4, stk. 2, omhandlede afgørelse om at tildele tilskud.
- 17 Kommissionen har understreget, at den anerkender, at støttemodtagere har kontradiktionsret, og indrømmer, at det i den foreliggende sag er muligt, at Branco på grund af et sammentræf af omstændigheder har været forhindret i nøjagtigt og klart at få kendskab til begrundelsen for den omtvistede beslutning. Efter Kommissionens opfattelse synes det imidlertid at fremgå af sagen, at de nationale myndighe-

der har foretaget kontrol af regnskaberne hos Branco i forbindelse med den pågældende sag. Kommissionen antager derfor, at Branco i forbindelse hermed har haft lejlighed til at få kendskab til DAFSE's grunde til at foreslå en nedsættelse af tilskuddet fra fonden.

- 18 Kommissionen har endvidere anført, at retsbeskyttelsen af en modtager af tilskud fra fonden udelukkende henhører under de nationale retsinstanser, ved hvilke modtageren eventuelt kan anfægte den nationale myndigheds opfattelse.
- 19 Branco har heroverfor anført, at Kommissionens argument om, at Kommissionen ikke kan være forpligtet til at begrunde den omtvistede beslutning, når den kun har godkendt det, som DAFSE har anmodet den om, savner ethvert grundlag.
- 20 Branco har anført, at den nationale myndighed i henhold til forordningens artikel 5, stk. 4, indgiver anmodning om udbetaling af saldobeløb til Kommissionen, men at Kommissionen træffer afgørelse om, hvorvidt der skal ske udbetaling af saldobeløbet, eventuelt efter at have foretaget revision i medfør af forordningens artikel 7, og under hensyn til de i udbetalingsanmodningerne indeholdte oplysninger, hvis faktiske og regnskabsmæssige rigtighed den nationale myndighed har attesteret. Branco har særligt anført, at beføjelsen til at nedsætte det oprindeligt bevilgede tilskud i henhold til forordningens artikel 6, stk. 1, tilkommer Kommissionen og ikke den nationale myndighed.
- 21 Ifølge Branco følger det deraf, at den omtvistede beslutning hidrører fra Kommissionen, og at den derfor skal begrundes i medfør af traktatens artikel 190. Eftersom Kommissionen ikke har ført bevis for, at beslutningen uanset Rettens bedømmelse var tilstrækkeligt begrundet, er Branco af den opfattelse, at begæringen om Rettens genoptagelse af sagen ikke skal tages til følge.

Retten's bemærkninger

- 22 Det bemærkes, at Kommissionen i det væsentlige har gjort gældende, at der ikke påhvilede den en forpligtelse til at begrunde den omtvistede beslutning, fordi den blot fulgte DAFSE's forslag, og at beslutningen om at nedsætte tilskuddet fra fonden derfor ikke blev truffet af Kommissionen, men af den nationale myndighed. Ifølge Kommissionen ville den kun have været forpligtet til at begrunde beslutningen, såfremt den havde fraveget DAFSE's forslag.
- 23 Denne argumentation kan ikke tiltrædes. Som Branco med rette har gjort gældende, har DAFSE, ligesom alle andre nationale myndigheder med kompetence i forhold vedrørende fondens finansiering af foranstaltninger, mulighed for i en anmodning om udbetaling af saldobeløb i henhold til forordningens artikel 5, stk. 4, at indstille, at et tilskud fra fonden nedsættes. Det er imidlertid Kommissionen, der træffer afgørelse vedrørende anmodningerne om udbetaling af saldobeløb, og beføjelsen til at nedsætte et tilskud fra fonden i medfør af forordningens artikel 6, stk. 1, tilkommer alene Kommissionen.
- 24 Det følger heraf, at Kommissionen i forhold til modtageren af tilskud fra fonden ifalder det retlige ansvar for beslutningen om at nedsætte tilskuddet, uanset om den nationale myndighed har indstillet, at der skete en sådan nedsættelse. Eftersom Kommissionen er ansvarlig for beslutninger om nedsættelse af tilskud fra fonden, skal beslutningen opfylde de krav, der følger af begrundelsespligten, således som denne er formuleret i traktatens artikel 190.
- 25 For at begrundelsespligten er opfyldt, skal det af en beslutning om at nedsætte et oprindeligt bevilget tilskud klart fremgå, hvilke grunde der berettiger til at nedsætte tilskuddet i forhold til det oprindeligt godkendte beløb (Domstolens domme af

4.6.1992, sag C-181/90, Consorgan mod Kommissionen, Sml. I, s. 3557, præmis 18, og sag C-189/90, Cipeke mod Kommissionen, Sml. I, s. 3573, præmis 18). Som Retten fastslog i dommen af 12. januar 1995, er den omtvistede beslutning imidlertid ikke begrundet og er derfor i strid med traktatens artikel 190 (jf. den anfægtede doms præmis 34-39).

- 26 Det bemærkes endvidere, at Kommissionen i sin begæring om genoptagelse af sagen kun har fremført ét argument for, at den omtvistede beslutning er tilstrækkeligt begrundet, nemlig at DAFSE under den regnskabsmæssige kontrol af uddannelsesforanstaltningen må have givet Branco lejlighed til at få kendskab til grundene til, at DAFSE indstillede, at fondens tilskud blev nedsat. Til støtte for dette argument har Kommissionen tillige under det offentlige retsmøde henvist til de dokumenter, som den har fremlagt, og anmodet om, at de blev inddraget i sagen, herunder til DAFSE's skrivelser til Branco (jf. ovenfor i præmis 8).
- 27 Det bemærkes hertil, at selv hvis det antages, at DAFSE over for Branco behørigt havde redegjort for grundene til, at DAFSE indstillede, at fondens tilskud til Branco skulle nedsættes, ville Kommissionens beslutning om nedsættelse af tilskuddet i overensstemmelse med DAFSE's forslag, kun selv kunne være behørigt begrundet, hvis der i beslutningen i det mindste tilstrækkeligt tydeligt var henvist til den retsakt, der indeholder DAFSE's redegørelse (jf. ligeledes præmis 36 i den anfægtede dom). Det er imidlertid ubestridt, at den omtvistede beslutning end ikke indeholder en sådan henvisning. Argumentet skal derfor forkastes. Det følger endvidere heraf, at såfremt de supplerende dokumenter, som Kommissionen har fremlagt, kunne være inddraget i sagen, ville de ikke have kunnet afhjælpe den manglende begrundelse, som Retten konstaterede i den anfægtede dom.
- 28 Kommissionen har endvidere gjort gældende, at retsbeskyttelsen af en modtager af tilskud fra fonden udelukkende henhører under de nationale retsinstanser. Det skal hertil blot bemærkes, at Domstolen ved flere lejligheder har fastslået, at modtagere

af tilskud fra fonden ved Fællesskabets retsinstanser kan anfægte en beslutning, som Kommissionen har truffet om at nedsætte det pågældende tilskud (jf. f.eks. Domstolens dom af 7.5.1991, sag C-291/89, Interhotel mod Kommissionen, Sml. I, s. 2257, præmis 13, og af 4.6.1992, sag C-157/90, Infortec mod Kommissionen, Sml. I, s. 3525, præmis 17). Dette argument skal derfor ligeledes forkastes.

29 Af ovennævnte grunde kan Kommissionens begæring om genoptagelse af sagen ikke tages til følge.

30 Det bemærkes endvidere, at Retten i dommen af 12. januar 1995 med hensyn til begrundelsespligten udtrykkeligt har taget hensyn til den sammenhæng, hvori fondens uddannelsesforanstaltninger administreres. Der henvises atter til præmis 36 i den anfægtede dom, der er affattet således: »I en situation som den foreliggende, hvor Kommissionen blot godkender et forslag fra en medlemsstat om at nedsætte det tilskud, der oprindeligt er bevilget, finder Retten derfor, at Kommissionens beslutning kan anses for at være tilstrækkeligt begrundet i henhold til traktatens artikel 190, enten når begrundelsen for at nedsætte tilskuddet klart fremgår af beslutningen, eller — hvis dette ikke er tilfældet — når der i beslutningen tilstrækkeligt tydeligt henvises til en retsakt fra de kompetente nationale myndigheder i den pågældende medlemsstat, i hvilken myndighederne klart har redegjort for grundene til at nedsætte tilskuddet«.

31 Det følger af ovenstående, at Kommissionens begæring om genoptagelse ikke kan tages til følge, idet det er ufornuddent at tage stilling til argumenterne for de øvrige anbringender.

Sagens omkostninger

32 I henhold til procesreglementets artikel 87, stk. 2, pålægges det den tabende part at betale sagens omkostninger, hvis der er nedlagt påstand herom. Kommissionen har tabt sagen og bør derfor i overensstemmelse med sagsøgerens påstande tilpligtes at betale sagens omkostninger

På grundlag af disse præmisser

udtaler og bestemmer

RET TEN (Tredje Afdeling)

- 1) Kommissionens begæring om genoptagelse tages ikke til følge.
- 2) Kommissionen betaler sagens omkostninger.

Briët

Bellamy

Azizi

Afsagt i offentligt retsmøde i Luxembourg den 13. december 1995.

H. Jung

C.P. Briët

Justitssekretær

Fungerende afdelingsformand